

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

« ____ » _____ 2016 ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)

КЕ 3321 «Кәсіпорын экономикасы» пәні

ЕЕТ 11 «Экономика және экономикалық талдау» модулі

5В090400 «Әлеуметтік-мәдени қызмет көрсету» мамандығы

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

Инженерлік кәсіпкерлік және маркетинг кафедрасы

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
аға оқытушы Исатаева Ф.М.

Инженерлік кәсіпкерлік және маркетинг кафедрасының отырысында
талқыланған

« ____ » _____ 2016 ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ Стеблякова Л.П.
(қолы)

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі
мақұлданған

« ____ » _____ 2016 ж. № _____ хаттама
Төраға _____ Н.А. Нурмагамбетова

Оқытушы туралы мәліметтер және қатынас ақпараты

Аты-жөні Исатаева Фарида Муратовна

Ғылыми дәрежесі, өтініші, лауазымы аға оқытушы

«Инженерлік кәсіпкерлік және маркетинг» кафедрасы ҚарМТУ-дың 4 корпусында (Б. Мира 56), 214 аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 56-75-94, 2029

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
4	4	6	30	30		60	120	60	180	Емтихан ТТ

Пән сипаттамасы

«Кәсіпорын экономикасы» пәні бейіндік пәндерінің таңдау компонент циклына жатады.

Пәннің мақсаты

«Кәсіпорын экономикасы» пәні кәсіпорындарда орындалатын жұмыстардың және проектилеу барысында техникалық шешімдерді тиімділікпен анықтау үшін студенттермен білім алуын болып табылады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

түсінік алуы керек:

- осы пәннің фундаменталдық теоретикалық білім негіздерін меңгеру;
- шаруашылық кәсіпті тиімді жүргізу мақсатында студенттерді өндіріске құндылық ыңғайымен қарауды қалыптастыру;
- кәсіпорында қазіргі таңдағы әдістер және бағыттар негізінде, жоспардағы көрсеткіштерді практикалық біліктілікпен есептеуді оқыту;
- нарықтық қатынас кезеңінде мекемелердің жұмысын жоспарлау мен бағалауға көшуді дәлелдеу.

Берілген пәнді зерделеу нәтижесінде студенттердің:

- кәсіпорынның сыртқы және ішкі құрылысы туралы;
- кәсіпорындардың өзара есеп беруі туралы;
- салық салу жүйесі туралы;
- кәсіпорынның инвестициялық саясаты туралы түсінігі болу керек
- еңбек өнімділігін көтеру жолдары;

- табыстың қалыптасуы мен бөлшектенуі;
- өнімнің өндіріс барысындағы шығындардың құрылысын;
- өндірістің негізгі факторларын;
- негізгі және айналмалы құралдардың құрылысын;
- жұмыскерлердің төлем ақысының түрлері мен оның құрылысы *білу керек*.
- капиталдық салымдардың экономикалық тиімділігін анықтау;
- кәсіпорынның негізгі құралдарының тиімді қолдану көрсеткішін санау;
кәсіпорынның айналмалы құралдарының мерзімдік айналымын анықтау *істей алуы керек*.
- өнімнің өзіндік құнынан төмендету жолдарын табуда;
- жұмыскерлердің төлем ақысын анықтауда;
- еңбектің көлемін және жұмыскердің жұмыс орындауын санауда;
кәсіпорынның рентабельдік қызметін анықтауда *практикалық машықтануы керек*.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Экономикалық теория негіздері, Маркетинг.

Постреквизиттер

«Кәсіпорын экономикасы» пәнін оқу кезінде алынған білім Кәсіпорынның экономикалық қызметін талдау», «Консалтингтік фирманың қызметін ұйымдастыру» пәндерін игеру кезінде қолданылады

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СӨЖ	СӨЖ
1. Қазақстан Республикасының экономикасының даму сипаттамасы	2			5	5
2. Кәсіпорын шаруашылық объектісі ретінде	2			5	5
3. Кәсіпорынның негізгі капиталы	4	6		5	5
4. Кәсіпорынның айналмалы капиталы	4	4		5	5
5. Кәсіпорынның еңбек ресурстары	4	4		5	5
6. Кәсіпорындағы ақы төлеу мен еңбегін ұйымдастыру	2	4		5	5
7. Проектілерді басқару және инвестициялар	2	4		5	5
8. Кәсіпорынның материалдық - техникалық қызметін қамтамасыз ету.	2			5	5
9. Өндірістің шығыны және өнімнің іске асуы	2	4		5	5
10. Өнім шығарудың табысы мен рентабельдігі	2	4		5	5
11. Кәсіпорынның қаржысы	2	-		5	5
12. Аудит және салық салу	2	-		5	5
Барлығы:	30	30	-	60	60

Практикалық сабақтар тізімі

1. Кәсіпорынның негізгі капиталы
2. Кәсіпорынның айналмалы капиталы
3. Кәсіпорынның еңбек ресурстары
4. Кәсіпорындағы ақы төлеу мен еңбегін ұйымдастыру
5. Проектілерді басқару және инвестициялар
6. Өндірістің шығыны және өнімнің іске асуы
7. Өнім шығарудың табысы мен рентабельдігі

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. «Кәсіпорын» ұғымғына анықтама беру
2. Кәсіпорынның қандай түрлерін білесіздер?
3. Кәсіпкерлік қызмет .
4. Кәсіпорын туралы ҚР заңы .
5. Кәсіпорын табысының жұмыстағы негізгі шарты.
6. Нарық экономикасындағы кәсіпорын .
7. Кәсіпорын қорлары деген не?
8. Кәсіпорын қорлары қалай бөлінеді ?
9. Қандай қорлар заттық қорларға жатады ?
10. Қандай қорлар адамдық қорларға жатады ?
11. Нарықтық қорлардың қандай ерекшеліктері бар?

12. Қорға деген ұсыныс және сұраныстың ерекшеліктері неде?
13. Қордағы сұраныс иілгіштігіне қандай факторлар әсер етеді ?
14. Қорларға деген баға ерекшелігі .
15. Негізгі қорлар
16. Негізгі өндіріс қорларының құрамы және құрылымын сипаттау көрсеткіштері
17. Негізгі қорлар қалдығы
18. Амортизация нормасының есептеу тәсілі
19. Негізгі қорларды қолдану көрсеткіштері
20. Айналым құралдарды құру ерекшелігі .
21. Айналымдағы қорларға айналым құралдарын таптастыру және айналдыру қорлары және олардың натуральды - заттық ұстауы .
22. Айналым сатысы .
23. Айналымдағы құралдардың құрылымы .
24. Нормаланатын және нормаланбайтын айналым құралдары.
25. Материалды қорлардың шығындарын нормалау .
26. Айналым құралдардың нормалануы өндірістік қорларда .
27. Айналым құралдарының қолдану көрсеткіші .
28. Кәсіпорында жұмысшыларды сандық жоспарлау .
29. Еңбек өнімділігі және оның өндіріс нәтижелілігі өсу шегінде ықпалын жасау .
30. Еңбек өнімділік түрі .
31. Еңбек сіңіргіштік түрі .
32. Еңбек өнімділігінің өсу шегі факторы .
33. Жұмыс уақытының қолдануын талдауы .
34. Өзндік құн экономикалық ұғым сияқты .
35. Мақсаттық тәуелділіктегі өзндік құн түрлері .
36. Өндіріске шығындардың экономикалық элементтермен топталуы.
37. Шығындардың топталуы - мақалаларға .
38. Түзу және жанама шығын .
39. Өнім өзндік құнын жоспарлау .
40. табыс - өндіріс нәтижесінің көрсеткіші .
41. Пайда түрі .
42. Жалпы және таза пайдасын тарату әдісі .
43. Пайда функциясы және оның білімі негізгінің қайнар көздері.
44. Пайданың негізгі өсу бағыттары .
45. Рентабелділік , оның мағынасы және түрлері .
46. Негізгі бағыттың рентабелділік деңгей жоғарылаулары .
47. «Салықтар» ұғымына анықтама беру
48. Салықтардың қандай түрлерін білесіздер?
49. ҚР салық саясаты
50. Қосылған құнға салық .
51. Кәсіпорын қаржысы : ұғым, мағына, функция.
52. Қаражаттық нәтижелердің түсу қайнар көздері.
53. Қызметтің әдеттегі түрінің табысы және басқа да табыстары .

54. Шаруашылық қызметтің қаражаттық нәтижелері.
55. Кәсіпорынның қаражаттық - экономикалық қызметі .
56. Кәсіпорында қаржыландыру .
57. Өндірістің экономикалық нәтижелілігі .
58. Өндірістің экономикалық нәтижелілігінің жоғарылау көрсеткіші .
59. Экономикалық нәтижелілік көрсеткіштерінің жүйесі .
60. Экономикалық нәтижелілік қорытушы көрсеткіштері .
61. Салыстырмалы үнемділік .
62. Жаңа нәтижелілік көрсеткіші техниктер .
63. Кәсіпорынның экономикалық нәтижелілігін анықтау .

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Сабакқа қатысушылық, конспект тексеру	Материалды жақсы меңгеру үшін	Негізгі: [1],[2],[4],[5],[11], лекциалық конспектi	1 апта	Ағымдағы	1-15 апта	10
СОДЖ, СДЖ тапсырмасын орындау (ауызша,)	Менгерген материалын деңгейін анықтау	Негізгі.: [1],[2],[4],[5],[11], қосымша.: [16],[17],[21],[22] лекциалық конспектi	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	10
Практикалық тапсырманы орындау (сұрақтарға жауап беру, есепті шығару)	Практикалықтағы дыларын бекіту	Негізгі: [1],[2],[4],[5],[11], лекциалық конспектi	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	20
Аралық бақылау (2 аттестациясы)	Менгерген материалын деңгейін анықтау	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 апта	межелік	7- 14 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін	Негізгі және қосымша әдебиет тізімі	— қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40

	тексеру					
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Кәсіпорын экономикасы» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Дәрістен қысқаша мәліметтерді жүргізу.
7. СРС-ті орындау қажет.
8. Курстас әріптестеріңе кішіпейіл болып және оқытушыларға құрметпен қарау қажет.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Экономика предприятия. Под ред. Волкова О.И.-М.: ИНФРА-М, 2003,591
2. Экономика предприятия. Под ред. Горфинкеля В.Я, Купрякова Е.М., - М.: 2003
3. Экономика предприятия. Под ред. Семенова В.М.- М.: 2004
4. Экономика предприятия. Тесты, задачи, ситуации. - М.: 2003
5. Экономическая стратегия фирмы. Учебное пособие. Под ред. Градова А.П. - Санкт-Петербург: 2004
6. Экономика предприятия. Под ред. Сафронова Н.А. , 2005
7. Ворст И., Ревентлоу П. Экономика фирмы (пер. с датского). -М.: 2004
8. Грузинов В.П., Грибов В.Д. Экономика предприятия. М.: 2005
9. Грузинов В.П. Экономика предприятия. - М.: 2003
10. Дубровский В.Ж., Чайкин В.И. Экономика и управление предприятием (фирмой). - Екатеринбург: 2004
11. Мамыров Н.К., Ихданов Ж. Государственное регулирование экономики в условиях Казахстана (теория, опыт, проблемы): учебное пособие. - Алматы , 2003
12. Мамыров Н.К., Дугалова Г.Н. Социально-экономические проблемы адаптации промышленности Казахстана к рынку. -Алматы: 2004
13. Мамыров Н.К. Менеджмент и рынок. - Алматы, 2003
- 14.13. Окаев К.О. и др. Предпринимательство в Республике Казахстан. - Алматы: «Экономика», 2003
- 15.14. Окаев К.О., Дюкова Е.Л. Экономика промышленного предприятия в условиях рынка. - Алматы: 2004
16. Экономика. Под ред. Булатова А.П.- М.: 2003

17. В.З. Черняк. Экономика и управление на предприятии. Учебник. КНОРУС М., 2007, 730 с.

18. Волков О.И. Экономика предприятия. Практикум. М., ИНФРА-М, 2006, 326с.

19. Степанов И.С. Экономика строительства – М., Юрайт 2006 – 620с.

20. Ткаченко В.Я., Щербаков А.И. «Экономика строительства» Учебное пособие. Новосибирск. 2002-282с.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Краткий статистический ежегодник Казахстана, 2007г. - Алматы:

2. Научно-технический прогресс в РК (статистический сборник), Алматы:

3. Производство промышленной продукции, в РК (в натуральном выражении) за 2000-2007 гг. - Алматы:

4. Статистический пресс-бюллетень, 2007,

5. Фахнутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: Учебник для вузов: 2-е изд. доп. - М.: ЗАО «Бизнес-школа», «Интел-синтез», 2003.-416 с.

6. Операционное управление. Учебное пособие. Авторы-составители Л.Батенко, В. Данилов. - Алматы, АШМ, 2005

7. Пунин Е.Н. Маркетинг, менеджмент и ценообразование на предприятиях в условиях рыночной экономики. - М.: Международные отношения, 2004,

8. Сейтказиева А.М. и др. Инвестиционная деятельность предприятия. - Алматы: «Экономика», 2004

9. Сейтказиева А.М. Инвестиционная активность предприятий РК. - Алматы: «Экономика», 2003

10. Справочник директора предприятия. Под ред. Лапусты М.Г.-М,: 2004

11. Стивенсон У. Управление производством (пер, с англ.). -М.: 2004

12. Томпсон А., Формби Дж. Экономика фирмы: теория и практика. - М.: 2000

13. Уткин Э. Управление фирмой: М., «Анализ», 2003

14. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия. - М.:2004

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КЕ 3321 «Кәсіпорын экономикасы» пәні

ЕЕТ 11 «Экономика және экономикалық талдау» модулі

5B090400 «Әлеуметтік-мәдени қызмет көрсету» мамандығы

31.03.2004ж. берілген №50 мем. б. лиц. Басуға қол қойылды 30.12.10 ж. Пішімі 60x90/16
Есептік баспа табағы 0,8   Таралымы   Бағасы келісімді.

ҚарМТУ баспасы. 100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56